

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินที่ส่งผลต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงาน
ของสหกรณ์ในประเทศไทย

CAMELS Analysis Affect Operation Earning of Cooperative in Thailand

มงคล มุลคำ และ ดารณี เอื้อชนะจิต

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Mongkhon Moolkham and Daranee Uachanachit

Sripatum University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: borvor116@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะเศรษฐกิจทางการเงินในมุมมอง 6 มิติ ตามการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรโดยใช้ CAMELS Analysis คือ มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร มิติที่ 4 การทำกำไร มิติที่ 5 สภาพคล่องและมิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจที่ส่งผลต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สหกรณ์ทั้ง 7 ประเภทที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์สามารถตรวจสอบได้จากจำนวนสหกรณ์ทั้งหมด โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และรายงานการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยของคณะกรรมการนโยบายการเงิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 - 2563 ได้จำนวนทั้งสิ้น 98 ข้อมูล สถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดและทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis) ผลการวิจัยพบว่า มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ที่วัดด้วยอัตราหมุนของสินทรัพย์ส่งผลเชิงบวกต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและมิติที่ 4 การทำกำไรที่วัดด้วยอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานส่งผลเชิงลบต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าหากสหกรณ์มีการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงานก่อให้เกิดรายได้สูงตลอดจนลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลงจะส่งผลให้มีผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้นตามไปด้วย

คำสำคัญ: สหกรณ์; ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน; ผลการดำเนินงาน

วันที่รับบทความ: 19 มิถุนายน 2565; วันที่แก้ไขบทความ 12 กรกฎาคม 2565; วันที่ตอบรับบทความ: 16 กรกฎาคม 2565

Received: June 19, 2022; Revised: July 12, 2022; Accepted: July 16, 2022

Abstracts

The purpose of this research was to study financial economic conditions from a 6-dimensional perspective based on financial economic analysis of cooperatives and farmers' groups by CAMELS Analysis ratios comprised of the 1st dimension, capital adequacy against risk management; the 2nd dimension is asset quality; the 3rd dimension is management capacity; the 4th dimension is earning and liquidity; the 5th dimension is sensitivity and the 6th dimension is business impact that affects the operation earning as measured by the ratios of earnings on equity. An samples used in this research were all 7 types of cooperatives that the Cooperative Auditing Department could examine from the total number of cooperatives. by collecting data from the report on the performance and financial status of the Cooperative Auditing Department and the report The Monetary Policy Committee's interest rate adjustment (since 2007 through 2020), a total of 98 cooperatives per year were obtained respectively. The statistics used for data analysis were mean, maximum, minimum, and research hypothesis were tested using multiple regression analysis. As a result, it reveals that assets have a positive impact on the operation earnings as measured by the ratios of earning and liquidity as measured by operation expenses to profit ratios which had a statistically significant negative effect on the operation earnings upon investment as measured by the ratios of earnings on significant equity ratios of .05, indicating that if a cooperative uses its operating assets to generate high revenues as well as reduce unnecessary costs and expenses, it will result in a higher operation earnings on equity respectively.

Keywords: Cooperative; CAMELS Analysis; Operation Earnings

บทนำ

สหกรณ์เป็นองค์กรธุรกิจรูปแบบหนึ่งซึ่งการบริหารและการดำเนินงานก็เหมือนธุรกิจอื่นๆ ทั่วไป จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันสหกรณ์ต้องแข่งขันกับธุรกิจอื่นๆ มากมาย สหกรณ์จึงต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ เพื่อความอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าสืบไป ภายใต้การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและการเมืองที่มีความขัดแย้งอย่างรุนแรงส่งผลให้ประเทศไทย ขาดความน่าเชื่อถือในสายตาสังคมโลกและด้วยเหตุภาวะ เศรษฐกิจที่ซบเซามาเป็นระยะเวลาานาน ซึ่งทำให้ค่าครองชีพสูงมากยิ่งขึ้นส่งผลให้ความต้องการด้านการกู้ยืม หรือการขอสินเชื่อเพิ่มสูงขึ้นด้วยแต่ในขณะเดียวกันปริมาณเงินฝากกลับลดลงอย่างรวดเร็วส่งผลให้สภาพคล่อง ของระบบสถาบันการเงินเกิดปัญหา เช่น จำนวนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan: NPL) เพิ่มขึ้นสูงขึ้นดังนั้นรัฐบาลจึงควรปรับปรุงกฎระเบียบและควบคุมภาวะเศรษฐกิจการเงินในประเทศเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและความสามารถทางการแข่งขันโดยเน้นความเป็นเสรีมากยิ่งขึ้นอย่างไรก็ตามมีความเชื่อว่า ระบบสหกรณ์จะเป็นระบบที่มีความสำคัญและมีความหมายต่อประเทศไทยที่เป็นประเทศกำลังพัฒนาไม่ได้ ร่ำรวยมากนักทุนไม่มากและผู้ยากจนอยู่ในภาคเกษตรถ้าปล่อยให้ระบบเสรีอย่างเต็มที่ความมั่งคั่งหรือ ความร่ำรวยอาจจะไปกระจุกตัวอยู่กับคนบางกลุ่มไม่กี่คนที่เป็นเจ้าของทุนเจ้าของเงินฉะนั้นเชื่อว่าระบบ สหกรณ์น่าจะเป็นระบบที่จะตอบสนองในเรื่องนี้ได้และจะช่วยดูแลคนหมู่่มากให้สามารถลืมตาอ้าปากได้ในยาม ที่มีการแข่งขันที่รุนแรง “ระบบสหกรณ์เป็นทางออกทางรอดของสังคมไทย” ปัจจุบันการพัฒนาสหกรณ์

ค่อนข้างจะพัฒนาอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านธุรกิจหลักนโยบายการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการลงทุนสร้างความมั่นคงของรายได้ตลอดจนการส่งเสริมมูลค่าเพิ่มทางด้านสินค้าเกษตรการดำเนินงานพัฒนาสหกรณ์เชิงสร้างสรรค์การสร้างโอกาสการเข้าถึงระบบการตลาดคือสิ่งที่จะเกิดขึ้น (เกรียง กิจบำรุงรัตน์, 2559 : 29-32) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีนโยบายให้มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์โดยเฉพาะในรูปแบบที่เรียกว่าการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ (CAMELS Analysis) เป็นเครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรโดย CAMELS Analysis ให้เกิดประโยชน์ในเชิงบริหารจัดการ ผู้สอบบัญชีควรต้องนำโครงสร้างธุรกิจของสหกรณ์ มาร่วมวิเคราะห์ด้วยเพื่อสะท้อนถึงผลการบริหารจัดการของสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2548 : ออนไลน์)

วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์โดย CAMELS Analysis 6 มิติ คือ มิติที่ 1 C – Capital strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง มิติที่ 2 A – Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์ มิติที่ 3 M – Management capability : ชัดความสามารถในการบริหาร มิติที่ 4 E – Earning sufficiency : การทำกำไร มิติที่ 5 L – Liquidity adequacy : สภาพคล่องและ มิติที่ 6 S – Sensitivity : ผลกระทบต่อธุรกิจ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2548 : ออนไลน์)

ผลตอบแทนจากการดำเนินงานสหกรณ์ ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินที่ส่งผลต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานของสหกรณ์ในประเทศไทยเพื่อที่จะได้มีการกำหนดแผนและวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสหกรณ์ได้ในอนาคต การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์โดยอาศัยเครื่องมือทางการเงินในการวิเคราะห์ ได้แก่ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์และการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยนโยบายของคณะกรรมการนโยบายการเงินมาทำการวิเคราะห์ในช่วง ปี 2550 – 2563 ซึ่งจะสามารถช่วยให้สหกรณ์นำมาประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินงานที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันและปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตให้มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิกสหกรณ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลกระทบของการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย 6 มิติ ได้แก่ ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของสินทรัพย์ ชีตความสามารถในการบริหาร การทำกำไร สภาพคล่องและผลกระทบต่อธุรกิจที่ส่งผลต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีการเก็บรวบรวมเพื่อนำมาทำการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในประเทศไทย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ สหกรณ์ในประเทศไทยที่จดทะเบียนกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และดำเนินงานอยู่ระหว่างปี 2550 - 2563 และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สหกรณ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์สามารถตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลได้จากจำนวนสหกรณ์ทั้งหมด โดยแบ่งออกเป็น 7 ประเภทสหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์นิคม สหกรณ์บริการ สหกรณ์ประมง สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์ออมทรัพย์

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของของสหกรณ์ทั้ง 7 ประเภทที่จัดทำโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และรายงานการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยของคณะกรรมการนโยบายการเงิน ซึ่งผู้วิจัยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2563 รวมทั้งหมด 14 ปี ได้จำนวนข้อมูลทั้งสิ้น 98 ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน มกราคม - เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565 โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งได้จากแหล่งข้อมูลของเว็บไซต์กรมตรวจบัญชีสหกรณ์และเว็บไซต์ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรและประเด็นที่ศึกษาให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 6 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (อัตราหนี้สินต่อทุน) มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (อัตราหมุนของสินทรัพย์) มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร(อัตรากาเรตบโตของธุรกิจ) มิติที่ 4 การทำกำไร(อัตรากำไรจ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) มิติที่ 5 สภาพคล่อง(อัตราส่วนทุนหมุนเวียน) และมิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ (การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยนโยบายของคณะกรรมการนโยบายการเงิน โดยกำหนดเป็นตัวแปรหุ่น หากในปีใด มีการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย ให้มีค่า

เท่ากับ 1 หากอัตราดอกเบี้ยคงที่ ให้มีค่าเท่ากับ 0) ที่ส่งผลต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

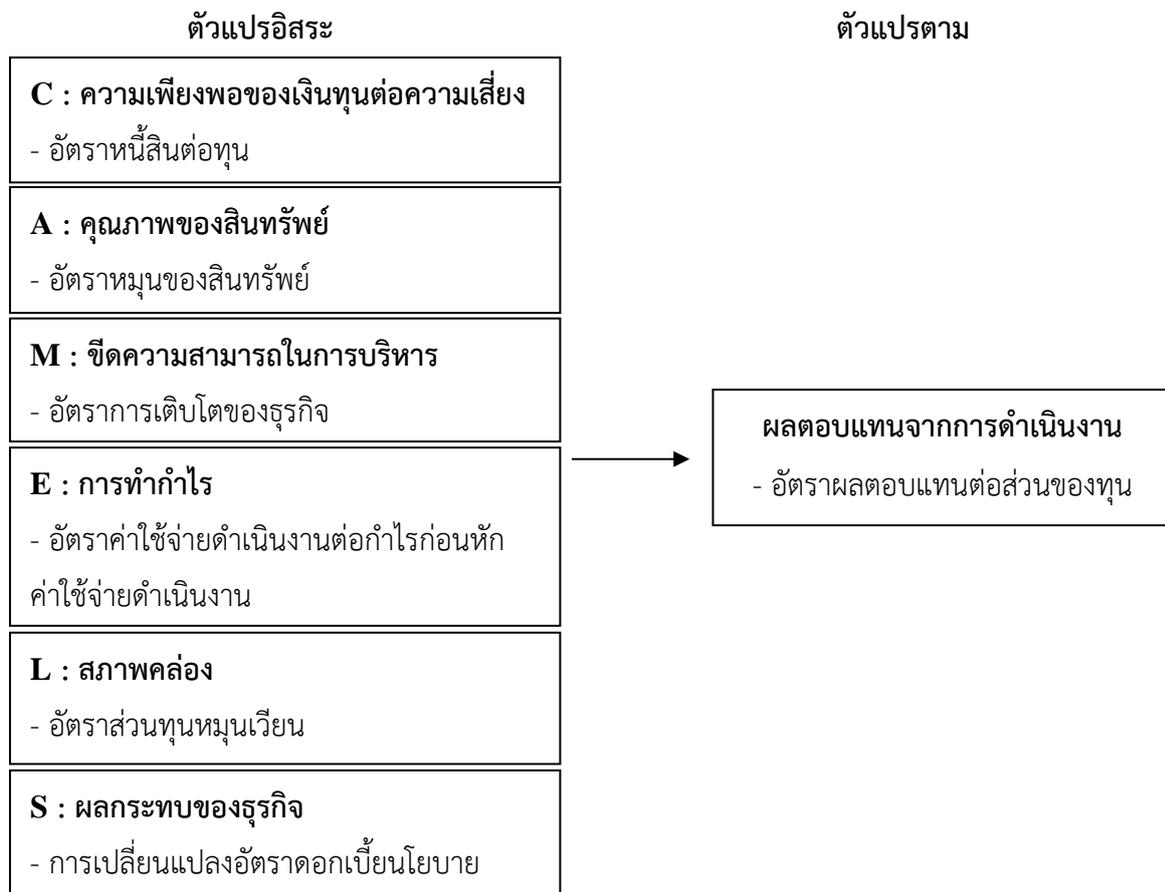
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดสถิติที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากข้อมูลที่ได้มีการเก็บรวบรวมจะนำมาทำการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในประเทศไทย โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนาเนื้อหา ได้แก่ ค่าสูงสุด (Max) ค่าต่ำสุด (Min) ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์และทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย ดังนั้นก่อนทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลว่ามีความเหมาะสมกับการวิเคราะห์ด้วยเทคนิควิธีวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณหรือไม่ โดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance inflation factors) และค่าความทนทาน (Tolerance) สำหรับตัวแปรอิสระในแต่ละตัวนั้น ไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมากหรือตัวแปรอิสระไม่มีความซ้ำซ้อนในการวัดค่า Variance inflation factors (VIF) และค่าความทนทาน Tolerance มีค่ามากกว่า 0.1 และค่า VIF ไม่เกิน 10

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินที่ส่งผลต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานของสหกรณ์ในประเทศไทย ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถสรุป ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดและค่าเฉลี่ย ของตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย
1. อัตราหนี้สินต่อทุน	0.34	19.64	2.80
2. อัตราหมุนของสินทรัพย์	0.05	2.65	0.86
3. อัตราการเติบโตของธุรกิจ	-34.82	138.11	8.46
4. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	-11.41	233.85	63.84
5. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	0.03	3.97	1.21
6. การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย	0	1	0.86
7. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	-92.18	60.60	6.02

จากตารางที่ 1 สามารถอธิบายข้อมูลสถิติพื้นฐานของตัวแปรได้ ดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงที่วัดด้วยอัตราหนี้สินต่อทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 โดยพบว่าอัตราหนี้สินต่อทุน มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.34 และค่าสูงสุดเท่ากับ 19.64

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินด้านคุณภาพของสินทรัพย์ที่วัดด้วยอัตราหมุนของสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.86 โดยพบว่าอัตราหมุนของสินทรัพย์ มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.05 และค่าสูงสุดเท่ากับ 2.65

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินด้านขีดความสามารถในการบริหารที่วัดด้วยอัตราการเติบโตของธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.46 โดยพบว่าอัตราการเติบโตของธุรกิจ มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -34.82 และค่าสูงสุดเท่ากับ 138.11

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินด้านการทำกำไรที่วัดด้วยอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 63.84 โดยพบว่าอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -11.41 และค่าสูงสุดเท่ากับ 233.85

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินด้านสภาพคล่องที่วัดด้วยอัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.21 โดยพบว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียน มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.03 และค่าสูงสุดเท่ากับ 3.97

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินด้านผลกระทบของธุรกิจที่วัดด้วยการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.86 โดยพบว่าการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0 และค่าสูงสุดเท่ากับ 1

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.02 โดยพบว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -92.18 และค่าสูงสุดเท่ากับ 60.60

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของตัวแบบการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ พบว่าการวิเคราะห์ค่าความทนทาน (Tolerance) และค่า VIF (Variance inflation factors) สำหรับตัวแปรอิสระในแต่ละตัวนั้น ไม่มีปัญหาความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมากหรือตัวแปรอิสระไม่มีความซ้ำซ้อนในการวัดค่า Variance inflation factors (VIF) และค่าความทนทาน Tolerance มีค่ามากกว่า 0.1 และค่า VIF ไม่เกิน 10 ซึ่งค่าความทนทาน มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.215 และสูงสุด 0.936 ซึ่งค่าต่ำสุดสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ คือ Tolerance > 0.1 ส่วนค่า VIF มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 1.069 และสูงสุด 4.650 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 10 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรแต่ละตัวไม่มีความเป็นเส้นตรงร่วมกันอย่างมาก (Multicollinearity) หรือไม่มีความซ้ำซ้อนกันในการวัด

3. ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ส่งผลต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

Variable	Standardized coefficients beta	t-value	Sig.
1.อัตราหนี้สินต่อทุน	-0.204	-1.675	0.097
2.อัตราหมุนของสินทรัพย์	0.402	2.061	0.042*
3.อัตรากำไรสุทธิของธุรกิจ	0.174	1.747	0.084
4.อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	-0.262	-2.462	0.016*
5.อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	-0.191	-0.945	0.347
6.การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย	-0.097	-1.004	0.318

หมายเหตุ: n = 98, R² = 0.198, Sig. = 0.002 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ดังข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 2 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R² = 0.198) แสดงว่า ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินส่งผลต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ในประเทศไทย ร้อยละ 19.80

ผลจากการทดสอบสมมติฐานสรุปผลได้ ดังนี้ อัตราหมุนของสินทรัพย์ (p<0.05) ส่งผลเชิงบวกต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ และอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (p<0.05) ส่งผลเชิงลบต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ อัตราหนี้สินต่อทุน อัตรากำไรสุทธิของธุรกิจ

อัตราส่วนทุนหมุนเวียนและการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ไม่ส่งผลต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินที่ส่งผลต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานของสหกรณ์ในประเทศไทย สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินที่ส่งผลต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ในประเทศไทย พบว่า ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินมิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ที่วัดด้วยอัตราหมุนของสินทรัพย์ส่งผลต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ในประเทศไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี รามัญ (2561 : 499-534) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงิน ในหลักทรัพย์กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง พบว่า อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on Equity) มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) ในหลักทรัพย์กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างอีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนานาถ กุลมณี (2563 : ก) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมิติที่ 4 การทำกำไรที่วัดด้วยอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานส่งผลเชิงลบต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรพร สมทัศน์ (2561 : ง) ที่ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในช่วงปี พ.ศ. 2558-2560 โดยใช้แนวคิด CAMELS Analysis ผลการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สมานมิตร จำกัด ในด้านความสามารถในการทำกำไร พ.ศ. 2558-2560 อยู่ในระดับดี เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์สมานมิตร จำกัด มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ในระดับดี โดยสรุปแล้วจะเห็นว่าหากสหกรณ์มีการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงานก่อให้เกิดรายได้สูงตลอดจนลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลงจะส่งผลให้มีผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้นตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อผลตอบแทนจากการดำเนินงานของสหกรณ์ในประเทศไทย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. **ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้** คณะกรรมการสหกรณ์สามารถนำผลจากการศึกษาวิจัยไปประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์ เพื่อการบริหารสินทรัพย์สภาพคล่องให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สหกรณ์และเป็นแนวทางในการจัดการค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับรายได้จากการดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อลดภาวะการขาดทุนอันจะส่งผลถึงอัตราส่วนทางการเงินในภาพรวมของประเทศ

2. **ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป** ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในประเทศไทย อาทิ ประภาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ การลดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝาก เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- เกรียง กิจบำรุงรัตน์. (2559). การวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลของอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ภาคการเกษตร และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ประจำปี 2558. *วารสาร Veridian E-Journal สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 3 (6), 29-32.
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2548). คู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา: https://www.cad.go.th/download/camels_apply.pdf
- สุมาลี รามันธุ์. (2561). การศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงิน ในหลักทรัพย์กลุ่มอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย มหาวิทยาลัยบูรพา*. 10 (2), 499-534.
- ชนานาถ กุลมณี. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- ณัฐพร สมทัศน์. (2561). การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช